

KRYNICA (22) *sb f*

krynica (19), **krynnica** (1), **krzynica** (1), **krzynnica** (1); *krynica LibLeg* (3), *KochZuz*, *RejZwierz*, *OrzRozm*, *RejZwierz*, *Oczko*, *SkarŻyw* (2), *KlonŻal*, *GrabowSet* (6), *WujNT*, *KlonFlis*; *krynnica* : *krzynica* : *krzynnica Leop* (1:1:1).

sg N krynica (3); *-a* (1) *WujNT*, *-ã* (1) *RejZwierz*, *-(a)* (1). $\diamond$ *G krynice* (6). $\diamond$ *A krynicy* (2). $\diamond$ *L krynicy* (1). $\diamond$ *pl N krynice* (3). $\diamond$ *G krynicy* (3). $\diamond$ *A krynicy* (1). $\diamond$ *I krynicy* (1). $\diamond$ *L krynicy* (1). $\diamond$ *V krynicy* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Źródło, strumień, potok; fons Vulg* (20) : *LibLeg* 11/78v; *RejZwierz* 95; Otworzę ná naywyższých pagorkach rzeki/ á w pośrzod pol krynnice [*in medio camporum fontes*]: vczynię z pułfczey ieżiorá wodne *Leop Is* 41/18; Páweł [*szedł*] wlewo/ gdzie dziś kościół imieniem iego wielki/ od Konstantyná zbudowány łtoi/ ábo gdzie trzy krynice wynikáią *SkarŻyw* 601; *KlonŻal* Bv; łlona krynicy, łłodkicy wody (*marg*) żaden łtok słoney y słodkicy wody. *G. (-)* wypułzczáć nie może. *WujNT Iac* 3/12.

W porównaniach (4): Krolełtwo Polskie wżytko z Ołtarzá/ iáko z łkrynicy iákicy wypłynęło *OrzRozm* K4; *Krew/* iáko z krynicy wodę roztoczyli *GrabowSet* T4v, K4v, Q4v.

Wyrażenia: »krynicy wody« = *fontes aquarum Vulg* [*w tym: w sg* (1)] (3): Bo ten co im lutościw/ będzie ie rżądzić/ y v krzynicy wod nápoi ie *Leop Is* 49/10, *Is* 35/7; vyrzáłá przed łobá krynicy piękney wody *SkarŻyw* 403.

»żywe krynicy« = *bijące naturalne źródła* (1): wdzięczne winnice Wifzá nád Wifłá/ w nich żywe krynicy. *KlonFlis* G2.

Zestawienie: n-loc »Carowa krynicy« (2): od Czarowej Crynicy do vfczia Bohv *LibLeg* 11/78v, 11/78v.

Szereg: »strużka a mała krynicy« (1): niechby to ták o łtrużkach/ á máłych krynicych było *Oczko* 8.

W przen (3) : Gdzieście łzy moie? Snaście w brzegi morłkie Rzekámi zefłzy; á krynicy gorzkie w łercu záwárte? Zrzodłá żáłobliwe Rołpułłicie prołzę/ y głófy rzewliwe. *GrabowSet* A4, K2.

Wyrażenie: »krynicy łez« (1): Krynicy gorzkich łez/ gdzieście zginęły/ Gdy trzeba/ byście rzekámi płynęły Z niełzczefney główy źrzenic vtrapionych *GrabowSet* S3.

2. *Zlewisko wodne, zbiornik z wodą stojącą; sadzawka, studnia; cisterna Cn* (2) : *KochZuz* A2v; Krynicy z wodą wzgorę/ obrábiona byłá *RejZwierz* 122.

Synonimy: 1. *fontana, stok, struga, strumień, woda, zdroj, źrzodło*; 2. *cisterna, rzq, sadzawka, studnia*.